

Afstand til vindmøllerne – afstand til borgerne

Af Thorkil Thorsen

KLUMME

Der kommer til at stå blæst om vindmøller i den kommende tid. Kommunen har nemlig sendt et forslag om udlægning af områder til opsætning af kæmpevindmøller i offentlig høring. Den 10. maj havde kommunen som et startskud på høringsfasen inviteret til borgermøde i Aakirkebyhallerne.

Borgmesteren åbnede mødet med at understrege, at politikerne er meget opsatte på at lytte til, hvad borgerne mener. Hun og formanden for teknik- og miljøudvalget opfordrede alle til at kommentere og skrive høringssvar. Den invitation signalerer en nysgerrig og åben attitude fra de politikere, som har besluttet at sende forslaget i høring. Sådan! Borgerinddragelse og nærdemokrati for fuld udblæsning.

Men allerede ud fra bemandingen af panelet kunne man ane, at der ville være stor afstand til borgerne i salen, hvoraf de fleste kom fra de 6 områder, der er i spil til at skulle lægge jord og naboskab til kæmpevindmøller. I panelet havde arrangørerne anbragt de to nævnte politikere, som begge går ind for møllerne, en ekspert fra et "uafhængigt" videnscenter, som vindmølleindustrien står bag, og en glad nabo til vindmøller. Der var også blevet plads til en skeptisk lokalpolitiker, der ikke bryder sig om vindmøller til lands, men anerkender, at vi står med et dilemma.

Eksperten fremlagde dokumentation for, at det er problemfrit at være nabo til kæmpevindmøller, i hvert fald ikke værre end at bo som nabo til en motorvej. Det vænner man sig til, sagde han. Der kan være lidt skyggekast og lysglimt fra vingerne, men kun i ganske få timer. Der kan være støj fra vingerne, men ikke mere støj end det, man kan finde på mange arbejdspladser, og kun i ganske få timer. Ejendomsværdi og salgspriser påvirkes næppe, selv om man er nabo til et par 150 meter høje vindmøller, mente han.

Det ville være svært at forestille sig, at han som ekspert fra vindmølleindustrien hav-

de sagt noget andet. Hvorfor sad der ikke også en ekspert fra Landsforeningen Naboer mod Kæmpevindmøller i panelet?

Så var der den glade nabo. Al respekt til ham for at stille op og fortælle om sine oplevelser og for ikke at lade sig lokke af ordstyreren til at udtale sig om andre end sig selv og sin familie. Han var ikke parat til at mene, at alle andre vindmøllenaboer ville opleve det lige så problemfrit som han. Men det er alligevel urent trav af arrangørerne at anbringe ham i panelet for at vise, at naboer til kæmpevindmøller ikke behøver at bekymre sig. For hans situation ligner slet ikke den, beboerne i de nye, foreslåede vindmølleområder står overfor:

Panelets idyllisering af kæmpevindmøllerne rejste en storm af bidske bemærkninger

Vindmøllerne stod der i forvejen, da han og hans familie flyttede til Bornholm. Han er altså "frivillig vindmøllenabo". Han købte ejendommen af sine forældre. Dermed har han haft rig lejlighed til med egne øjne og øren at gøre sig bekendt med, hvad naboskabet til vindmøllerne indebærer, inden han skrev under på slutsedlen. Der-til kommer, at stuehuset orienterer sig naturligt væk fra vindmøllerne. Han vender med andre ord ryggen til. Vindmøllerne er bare nogle små pissevindmøller på 90-93 meter – og altså ikke kæmpevindmøller på 150 meter som dem, der nu er i spil. Og den glade nabos afstand til nærmeste vindmølle er 4,4 gange dennes højde, og afstanden til den fjerneste er ca. 12 gange højden – altså betydeligt længere end den afstand, som naboer til kæmpevindmøllerne kan forvente, idet afstandskravet dér er blot 4 gange møllens højde.

Det var altså et pinligt misvisende glans-

billede, arrangørerne dermed ville tegne. Det svarer til hundehandleren, som vil prakke mig en pitbullterrier på, selv om jeg er bange for pitbulls. Hundehandleren trækker så en fredelig, logrende puddel frem og siger: "Se, er den ikke nuttet, den gør ingenting. Sådan er alle hunde, også pitbulls".

Hvorfor sad der ikke en utilfreds nabo til en kæmpevindmølle i panelet? Hvorfor kun en glad og ubekymret nabo til små vindmøller?

Panelets idyllisering af kæmpevindmøllerne rejste en storm af bidske bemærkninger. Der var mange indsigelser og kritiske spørgsmål fra tilhørere, som er dybt foruroligede og bekymrede for deres fremtid i møllernes nærhed. Gener, dårlig nattesøvn, sygdom, usælgelige ejendomme og stavnsbinding, usikker fremtid. Hvad med landskabsværdierne? Hvad med turisterne? Hvad med antallet af tilflyttere til en ø, der er plastret til med støjtårne og øjebæ? Hvorfor kunne man ikke satse på havvindmøller i stedet for?

Det fik flere gange formanden for teknik- og miljøudvalget til at tale om, at politikerne gerne ville lytte og tage folks bekymringer alvorligt, men at det er at "have benene solidt plantet i den blå luft", som han sagde, at tro på andre løsninger end kæmpevindmøller til lands. Borgmesteren sekunderede med at anerkende, at individuelle interesser kolliderer med samfundets interesser. Det kan ganske vist give bekymringer og gener for dem, der kommer til at bo tæt på. Men, sagde hun – og nu kom det dybe stød til solar plexus – der er nok ingen af os, der sidder her i salen, der ikke går ind for, at Bornholm energimæssigt skal være CO2-neutral ø i 2025. Bum! Ta' den!

Ingen tog til orde og sagde, at mindre kan vel gøre det. Men er det ikke rigtigt? Er dét med 2025 ikke et unødigt krampagtigt element i denne hersens Bright Green Island-tanke? Kunne vi ikke se tiden lidt an og vente på, at nye alternative og mere borgervenlige energiformer eventuelt overhaler vindmøllerne som de mest ef-

fektive? Kunne vi ikke acceptere, at vi først i 2030 eller 2035 har 100% ren energi? Og er ideen om havvindmøller for altid sænket i Bornholmergattet?

Men nogen kommer altså til at betale prisen for den grønne energimålsætning, som politikerne forfølger. Hvis du om et par år sidder i din have eller er fortrukket til din stue og også derinde bliver generet af kæmpevindmøllernes skyggekast og deres brummende lavfrekvente støj, så skal du bare føle dig som en god samfundsborger. Det er ren "feel good". Hvis du har søvnbesvær og er bekymret for dit helbred, skal du bare glæde dig over, at du sammen med andre monstermøllenaboer lider i en større sags tjeneste. Du er bare et uskyldigt offer for, at 39.000 andre bornholmere kan glæde sig over, at vi som ø er godt på vej mod målet – målet om at kunne bryste os af at blive fossilfri 25 år tidligere end resten af landet. At du i øvrigt ikke kan sælge din ejendom, fordi ingen gider bo dér, hvor du bor i øjeblikket, er bare et ekstra offer, du giver til almenvellet.

Forslaget om nye vindmølleområder er i høring indtil 27. juni. Politikerne vil lytte, siger de. Gør de det reelt eller på skrømt? Indtil videre blæser svaret i vinden.

Det kan vise sig, at afstanden mellem politikerne og de berørte borgere er større end afstanden til møllerne.

THORKIL THORSEN er efter 40 års frivillig eksil tilbageflytter i 2009. Potentiel pensionist. Pendler mellem lønarbejde som seniorforsker i København og selvstændig konsulentvirksomhed på Bornholm.